

Sygn. akt: X U 20/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W.

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2016 r. we W.

sprawy z odwołania **M. Ś.**

od decyzji Prezesa (...) Oddział (...) we W.

z dnia 8 grudnia 2015 r. znak: (...)

w sprawie **M. Ś.**

przeciwko Prezesowi (...) Oddział (...) we W.

o jednorazowe odszkodowanie

I. zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa (...) Oddział (...) we W. i przyznaje wnioskodawcy M. Ś. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 30 kwietnia 2015 r. za doznany 5 % uszczerbek na zdrowiu w kwocie 3.500,00 zł (trzy tysiące pięćset złotych);

II. orzeka, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. Ś. wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego Prezesa (...) z dnia 8 grudnia 2015 r. odmawiającej mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, jakiemu uległ w dniu 30 kwietnia 2015 r. i domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu jednorazowego odszkodowania.

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podniósł, iż komisja lekarska KRUS błędnie ustaliła, że wnioskodawca nie doznał uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej w dniu 30 kwietnia 2015 r. Wnioskodawca wskazał, że uległ wypadkowi przy pracy rolniczej w wyniku czego doznał skręcenia kręgosłupa szyjnego, stłuczenia głowy, klatki piersiowej, leczony był od dnia 30 kwietnia 2015 r. do 6 maja 2015 r. na Oddziale Chirurgicznym w (...) Centrum Medycznym. Następnie leczył się dalej w Poradni Neurologicznej oraz w (...). Na zwolnieniu lekarskim wnioskodawca przebywał do 10 sierpnia 2015 r. Ubezpieczyciel (...) w dniu 8 października 2015 r. przyznał wnioskodawcy trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 4%.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, iż orzeczenie dotyczące stałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z prowadzonym postępowaniem o ustalenie prawa do świadczeń wydają w pierwszej instancji lekarze rzeczoznawcy Kasy, a w drugiej instancji – komisje lekarskie Kasy. Z akt sprawy wynika, że po przeprowadzeniu badania podmiotowo – przedmiotowego dla oceny stanu zdrowia wnioskodawcy do celów ustalenia

uszczerbku na zdrowiu Lekarz Rzeczoznawca Kasy i Komisja Lekarska Kasy stwierdzili, że przebyte skrzywienie kręgosłupa szyjnego, stłuczenie klatki piersiowej i głowy nie pozostawiło następstw czynnościowych, co uzasadnia ustalenie 0% uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. Ś. w dniu 30 kwietnia 2015 r. jechał po środki ochrony roślin do B., które były mu niezbędne do oprysku zboża. W miejscowości R. (wieś przed B.) na drodze nr (...) nadjechał samochód, który rozpoczął wyprzedzać ciężarówkę. Kobieta prowadząca ten samochód nie zdążyła zakończyć manewru wyprzedzania i uderzyła w samochód wnioskodawcy. Na miejsce przyjechała policja, pogotowie i straż pożarna. Wnioskodawca został odwieziony do szpitala.

Jako przyczynę wypadku stwierdzono naruszenie przepisów ruchu drogowego przez innego uczestnika ruchu drogowego.

W wyniku wypadku ustalono, że wnioskodawca doznał skrzywienia kręgosłupa szyjnego, stłuczenia głowy i stłuczenia klatki piersiowej.

O zdarzeniu strona pozwana została poinformowana bez zbędnej zwłoki.

Strona pozwana uznała zdarzenie z dnia 30 kwietnia 2015 r. za wypadek przy pracy rolniczej.

Wnioskodawca leczył się w poradni ortopedycznej, poradni neurologicznej, a także był leczony psychiatrycznie, w tym również był poddawany leczeniu farmakologicznemu.

Dowody:

- akta rentowe strony pozwanej

- opinia biegłych sądowych ortopedy i neurologa (w tym również dokumentacja lekarska wnioskodawcy) k. 12-15

Orzeczeniem Lekarza Rzeczoznawcy Kasy z dnia 2 listopada 2015 r. stwierdzono, że wnioskodawca w dniu 30 kwietnia 2015 r. doznał urazu kręgosłupa szyjnego, głowy, klatki piersiowej, lecz przebyte schorzenia w badaniu fizykalnym bez uchwytnych następstw, w związku z czym uznano, że wnioskodawca nie doznał uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy w gospodarstwie rolnym z dnia 30 kwietnia 2015 r.

Wnioskodawca odwołał się pismem z dnia 18 listopada 2015 r. od w/w orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy Kasy.

Orzeczeniem Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 3 grudnia 2015 r. stwierdzono, że przebyte skrzywienie kręgosłupa szyjnego, stłuczenie głowy, klatki piersiowej w badaniu fizykalnym bez odchyień, w związku z czym uznano, że wnioskodawca nie doznał uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy w gospodarstwie rolnym z dnia 30 kwietnia 2015 r.

Dowody:

- akta rentowe strony pozwanej

Decyzją z dnia 8 grudnia 2015 r. strona pozwana odmówił wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej z dnia 30 kwietnia 2015 r. z uwagi na fakt, że prawo do jednorazowego odszkodowania przysługuje ubezpieczonemu, które doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej. Z uwagi na fakt, że Komisja Lekarska w dniu 3 grudnia 2015 r. ustaliła, że wypadek przy pracy rolniczej nie spowodował stałego ani też długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, brak jest podstaw do przyznania prawa do jednorazowego odszkodowania.

Dowody:

- akta rentowe strony pozwanej

Wnioskodawca ma chód sprawny, ruchy swobodne, nastrój wyrównany. Kręgosłup o zachowanych krzywiznach fizjologicznych, próba palce-podłoga 10 cm., broda-mostek 0 cm., napięcie mięśni przykręgosłupowych symetryczne, prawidłowe. Głowa średniowymiarowa, opukowo niebolesna, nerwy czaszkowe unerwiają symetrycznie, prawidłowo. W kończynach górnych siła mięśniowa, czucie i odruchy zachowane, symetryczne. Odruchy brzuszne zachowane. W kończynach dolnych objawy rozciągowe ujemne, siła mięśniowa, czucie i odruchy zachowane, symetryczne. Zborność dobra. Objawy piramidowe i próba Romberga ujemne.

Wnioskodawca jest budowy ogólnej prawidłowej, symetrycznej, proporcjonalnej. Kręgosłup o zachowanych krzywiznach fizjologicznych i dobrej ruchomości, napięcie mięśni przykręgosłupowych symetryczne, prawidłowe. Głowa sadzona i ruchoma prawidłowo. Klatka piersiowa wysklepiona i ruchoma oddechowo prawidłowo. Brzuch w poziomie klatki piersiowej, miękki, niebolesny, bez oporów patologicznych. Kończyny dolne symetryczne co do długości i rodów, bez zaników i deficytu siły mięśni, o prawidłowej ruchomości w stawach. Ukrwienie zachowane. Chód prawidłowy, w pełni wydolny.

W wyniku zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2015 r. – wypadku komunikacyjnego, wnioskodawca doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, urazu klatki piersiowej i urazu bezwłasnościowym głowy. Pourazowy zespół czynnościowy pod postacią zaburzeń lękowych, depresyjnych i bólów głowy w dokumentacji i w wywiadzie. Zespół bólowy kręgosłupa szyjnego w wywiadzie. Niewielkie czuciowe uszkodzenie lewego nerwu łokciowego obecne w badaniu EMG, bez upośledzenia funkcji ręki.

W związku z wypadkiem przy pracy rolniczej uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy wynosi 5 % w związku z pourazowym zespołem czynnościowym, zgodnie z punktem 10 a) tabeli uszczerbkowej z 18.12.2002r.

Wnioskodawca w wyniku wypadku z 30 kwietnia 2015r. doznał urazu bezwładnościowego kręgosłupa szyjnego, głowy i klatki piersiowej. W okresie powypadkowym wnioskodawca miał dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego, które jednak nie miały dużego nasilenia, nie trwały długo, nie wymagały też długotrwałego i intensywnego leczenia. Nie wymagały też pogłębiania diagnostyki. Nie można z tego tytułu orzekać istnienia uszczerbku na zdrowiu. Głównym problemem zdrowotnym wnioskodawcy po wypadku, co wynika z dokumentacji oraz wywiadu, był zespół dolegliwości subiektywnych, czynnościowych, pod postacią zaburzeń lękowych, depresyjnych, bólów głowy. Zaburzenia te mają źródło w stresie pourazowym. Wnioskodawca miał z tego powodu orzeczoną niezdolność do pracy wykraczającą poza 4 miesiące, wymagał też specjalistycznego leczenia psychiatry i farmakoterapii. Biorąc pod uwagę powyższe oraz zgłaszane również po zakończeniu leczenia psychiatrycznego dolegliwości subiektywne, należy uznać podstawy do istnienia długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z tego tytułu. Należy ocenić wysokość uszczerbku na zdrowiu zgodnie z dolną granicą widełek przewidzianych w punkcie 10 a. Niewielkie zaburzenia przewodzenia w lewym nerwie łokciowym nie mają znaczenia funkcjonalnego, nie znajdują też odzwierciedlenia w badaniu neurologicznym.

Strona pozwana i orzecznicy KRUS nie brali pod uwagę długotrwałości leczenia i niezdolności do pracy orzekanej przez psychiatrę.

Dowody:

- opinia biegłych sądowych ortopedy i neurologa k. 14-15

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), zwanej dalej ustawą rolniczą, jednorazowe odszkodowanie

przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

Organ rentowy odmówił wypłaty jednorazowego odszkodowania albowiem zakwestionował fakt, iż w wyniku zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2015 r. wnioskodawca doznał jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu.

Wobec medycznej natury okoliczności spornych, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie w ocenie Sądu, wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych sądowych.

U wnioskodawcy rozpoznano w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej z dnia 30 kwietnia 2015 r. stan urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, urazu klatki piersiowej i urazu bezwłasnościowym głowy, pourazowy zespół czynnościowy pod postacią zaburzeń lękowych, depresyjnych i bólów głowy w dokumentacji i w wywiadzie. Zespół bólowy kręgosłupa szyjnego w wywiadzie. Niewielkie czuciowe uszkodzenie lewego nerwu łokciowego obecne w badaniu EMG, bez upośledzenia funkcji ręki.

Biegli jednoznacznie uznali, że trwały uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej wynosi 5 %.

W swojej opinii biegli jednoznacznie również uzasadnili, że „...Głównym problemem zdrowotnym wnioskodawcy po wypadku, co wynika z dokumentacji oraz wywiadu, był zespół dolegliwości subiektywnych, czynnościowych, pod postacią zaburzeń lękowych, depresyjnych, bólów głowy. Zaburzenia te mają źródło w stresie pourazowym. Wnioskodawca miał z tego powodu orzekaną niezdolność do pracy wykraczającą poza 4 miesiące, wymagał też specjalistycznego leczenia psychiatry i farmakoterapii. Biorąc pod uwagę powyższe oraz zgłaszane również po zakończeniu leczenia psychiatrycznego dolegliwości subiektywne, należy uznać podstawy do istnienia długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z tego tytułu. Należy ocenić wysokość uszczerbku na zdrowiu zgodnie z dolną granicą widełek przewidzianych w punkcie 10 a....”

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach strony pozwanej i aktach przedmiotowej sprawy, które zostały sporządzone przez podmioty profesjonalne i uprawnione oraz których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Odnosząc się do opinii biegłych sądowych Sąd uznał za wiarygodne opinie sporządzone przez nich w toku niniejszego postępowania. Przede wszystkim należy podkreślić, że biegli sądowi są lekarzami o specjalnościach neurolog i ortopeda, ale są przede wszystkim lekarzami, zatem mają podstawę do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy całościowego, nie tylko z uwagi na szczególne ich specjalności. Zatem biegli sądowi mieli również podstawę do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy z uwagi na jego dolegliwości z zakresu psychiatry. Takiego rodzaju uprawnienia miał w szczególności lekarz neurolog, który dokonał oceny stanu zdrowia wnioskodawcy z uwagi na swoją specjalność, w szczególności dokonując oceny pod względem oceny zgłaszanych bólów głowy i pozostałych dolegliwości wnioskodawcy.

W ocenie Sądu, wydana w sprawie opinia biegłych sądowych jest rzetelna, racjonalna, wewnętrznie spójna, logiczna, oparta na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy a Sąd w pełni podzielił dokonane w niej ustalenia.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydane opinie przez biegłych sądowych zawierają pełne i jasne uzasadnienie, uwzględniające rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia i stopień ich nasilenia po wypadku przy pracy rolniczej z dnia 30 kwietnia 2015 r. Biegły sądowy neurolog miał w pełni uprawnienia do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy pod kątem zgłaszanych przez niego dolegliwości bólowych, w szczególności dolegliwości bólów głowy.

Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonym przez biegłych opinii, nie można odmówić rzetelności i fachowości

co do medycznej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, w odniesieniu do obowiązujących przepisów. Tym bardziej, że są to specjaliści z dużym doświadczeniem medycznym i stażem orzecznictwem.

Wydający w sprawie opinię biegły sądowy jest lekarzem niezależnym od stron i nie ma żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron.

Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłych, jak i ich rzetelności przy wydaniu opinii.

Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń”.

Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz – mimo braku wiadomości specjalnych – ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie – zważywszy na powyższe okoliczności – nie dało podstaw do jego zastosowania.

Biegli sądowi nie podzielili stanowiska organu rentowego i uznali, że wnioskodawca doznał wyższego uszczerbku na zdrowiu niż 0% tj. w wysokości 5%.

Podkreślenia wymaga, że jeśli biegli sądowi mieliby podstawę do stwierdzenia, że ich kompetencje i wiedza nie pozwalają na ustalenie procentowego uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy, to wskazałoby w opinii, że jest konieczność dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych sądowych, o innych specjalności, zgodnie z tezą dowodową z postanowienia Sądu z dnia 14 stycznia 2016 r. (k. 8). Jednak biegli sądowi jednoznacznie stwierdzili, że nie ma konieczności przebadania wnioskodawcy przez innych biegłych sądowych.

Podkreślenia wymaga, że żadna ze stron nie wносиła zastrzeżeń do wydanej przez biegłego sądowego opinii. Obie strony, w tym pełnomocnik strony pozwanej otrzymali opinię biegłych sądowych i nie złożyli zastrzeżeń pomimo pouczenia, że winni takie zastrzeżenia złożyć w terminie 7 dni pod rygorem uznania twierdzeń opinii za przyznane.

Podkreślenia wymaga, że strona pozwana jest podmiotem posiadającym profesjonalną obsługę prawną.

Zgodnie z art. 217 § 1 kpc, strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Zgodnie z § 2 w/w artykułu Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Natomiast zgodnie z § 3, Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Zgodnie zatem z w/w przepisem, strony zasadniczo mogą przytaczać okoliczności faktyczne oraz zgłaszać wnioski dowodowe tylko do momentu zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji. Adresatem reguł dotyczących koncentracji materiału procesowego są strony, nie jest nim zaś sąd rozpoznający sprawę. W sprawach, w których obowiązują reguły dotyczące koncentracji materiału procesowego (w tym dowodowego), skorzystanie z przyznanej sądowi

dyskrecjonalnej władzy w zakresie dopuszczenia dowodu powinno być szczególnie rozważne i podejmowane z umiarem. Dopuszczenie przez sąd z urzędu dowodu, który dla strony uległ sprekludowaniu, powinno znajdować usprawiedliwienie w konkretnych okolicznościach sprawy, w przeciwnym bowiem razie sąd naraża się na zarzut naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP - por. wyrok SN z dnia 23 października 2007 r., III CSK 108/07, LEX nr 358857).

W niniejszej sprawie, skoro żadna ze stron, w tym również strona pozwana nie zgłaszała zastrzeżeń do wydanej opinii, a także żadna ze stron nie zgłaszała żadnych dodatkowych wniosków dowodowych, Sąd mając na uwadze powyższy przepis art. 217 kpc, orzekł na podstawie wydanej przez biegłych opinii.

W ocenie Sądu, skoro opinia biegłych sądowych ortopedy i neurologa w niniejszej sprawie była jasna, logiczna i nie podważana przez żadną ze stron poprzez merytoryczne zastrzeżenia, Sąd przyjął ją za podstawę orzeczenia.

Sąd podzielił dokonane w opinii ustalenia i przyjął je za podstawę swojego orzeczenia. Sąd uznał, że biegli sądowi, pomimo, że są specjalności ortopeda i neurolog, wydając opinię ustalającą u wnioskodawcy uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej mieli podstawę do takich ustaleń, pomimo, że ich podstawą ustalenia był rozpoznany stan leczenia psychiatrycznego i farmakoterapii.

Zgodnie z art. 232 zd. 1 kpc, strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76, z glosą A. Zielińskiego, Palestra 1998, nr 1-2, s. 204; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPiUS 1998, nr 21, poz. 643; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97, Prok. i Pr.-wkł. 1999, nr 11-12, poz. 38; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98, Prok. i Pr.-wkł. 1999, nr 11-12, poz. 35; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99, LEX nr 83805; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99, Prok. i Pr.-wkł. 2000, nr 2, poz. 27; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00, OSNP 2002, nr 10, poz. 251). Strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodzenia co do tych okoliczności na niej spoczywał, zaś sąd powinien wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów (zob. wyrok SA w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r., I ACa 613/12, LEX nr 1294695).

Przyjmuje się, że nieprzeprowadzenie przez sąd dowodu z urzędu nie stanowi uchybienia. (por. wyrok SN z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 656/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 208; uzasadnienie wyroku SN z dnia 2 czerwca 1998 r., II UKN 88/98, OSNP 1999, nr 11, poz. 373; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 czerwca 1998 r., I PKN 194/98, OSNP 1999, nr 13, poz. 425; wyrok SN z dnia 25 czerwca 1998 r., III CKN 384/98, Biul. SN 1998, nr 11, s. 14; wyrok SN z dnia 9 lipca 1998 r., II CKN 657/97, LEX nr 50630; orzeczenie SN z dnia 15 lipca 1998 r., II UKN 126/98, OSNAPiUS 1999, nr 13, poz. 436; uzasadnienie wyroku SN z dnia 9 września 1998 r., II UKN 182/98, OSNAPiUS 1999, nr 17, poz. 556; uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 248/98, OSNP 1999, nr 20, poz. 666; wyrok SN z dnia 11 grudnia 1998 r., II CKN 104/98, LEX nr 50663; uzasadnienie wyroku SN z dnia 26 stycznia 2000 r., III CKN 567/98, LEX nr 52772; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 grudnia 2000 r., II CKN 1322/00, LEX nr 51967; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 grudnia 2000 r., I CKN 661/00, LEX nr 52781).

Podkreślenia wymaga, że żadna ze stron, w tym w szczególności strona pozwana nie składała żadnych dalszych wniosków dowodowych.

Z powyższych względów Sąd nie widział potrzeby uzupełniania opinii biegłych, a tym bardziej – zlecenia sporządzenia opinii kolejnemu biegłemu. Stanowisko to jest zgodne z utrwaloną w orzecznictwie Sądu Najwyższego linią orzeczniczą.

W wyroku z dnia 15 lutego 1974 r. (sygn. II CR 817/73, nie publ.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dowód z opinii biegłego jak i instytutu ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów a w szczególności art. 217 § 1 kpc. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 kpc Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności.

Analogiczny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w wyroku z dnia 18 lutego 1974 r. (sygn. II CR 5/74, Biul. Inf. SN 1974/4 poz. 64), wskazując na to, że okoliczność, że opinia biegłych nie ma treści, odpowiadającej stronie, zwłaszcza gdy wypowiadało się kilka kompetentnych pod względem fachowym zespołów biegłych, nie może uzasadniać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych. Za nieuzasadnione należy uznać stanowisko, według którego nie wolno zaniechać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jeżeli dotychczas opracowane opinie biegłych nie dają podstaw do rozstrzygnięcia sprawy w sensie wskazywanym przez stronę. Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby takiego zdania, jak strona (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAP 2000/22/807; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1999 r., II UKN 158/99, OSNAP 2001/2/51; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, nie publ.).

W wyroku z dnia 21 listopada 1974 r. (sygn. II CR 638/74, OSPiKA 1975/5/108) Sąd Najwyższy podkreślił, że jeżeli opinia biegłego jest tak kategoryczna i tak przekonywająca, że sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych.

Biorąc pod uwagę, dokonane wyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, w punkcie I sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej z dnia 30 kwietnia 2015 r. za doznany 5 % uszczerbku na zdrowiu w kwocie po 700,00 zł za każdy procent (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 maja 2007 r. w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego Dz. U. 2015 poz. 1150) tj. łącznie kwotę 3.500 zł.

Orzeczenie o kosztach postępowania, jak w punkcie II sentencji wyroku, znajduje uzasadnienie w treści art. 36 oraz 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.